

כב:

1

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

דעם

מסורת הש"ס

א' א ת"י פ"ו תה"ל
שבעות הלכה ח' י
סמג לאוין רמא נוש"ע
סימן רכה סעיף א וסימן
ל סעיף א:

תוספות

[illegible]

פירוש הרא"ש

[illegible]

אמר ר' אפי' אין נוקקין לאלהי ישראל. הייתי סבור לומר לדע"ג
 דאסיקנא לקמן (דף כח.) דכ"ס וכו' פליגי אס' יש שאלה בשבועה
 לאו לאו וקיימא לן ככ"ס לדמרי יש שאלה ר' אפי' ה"ק נהי דיש
 שאלה מיהו לכתולה אין נוקקין אלא בקונס אשמי נהיט משום שלום

ביתו ואינו נוה לי דכ"ש ודאי מדרבנן
ועלמא קאמרי דהא לא יתל דבריו
דמיניה דרשינן? אכל אחרים מוחלין
לו (לא) אכשע צנופה נמי קא
יב"ה אמרי דאפי' מדרבנן ואי אפי'
ליה ר' אפי' כזית שמאי אלא ר' אפי'
לית ליה אהיה חוקימא? דלמא
דריש שאלה פליגי אפי' ס"ל דל"ש
אין שאלה מדרבנן דלפניו דלמיהו
אינו מותר ולכ"ה י"ש שאלה ואם
היכירכו מותר מיהו לכתמלה אין
מוקדין. זה י"ל: חון מקונס אשפי'
הנכסין לי שגנבה אף כימי ושפסדי
אם בני וגורע שאל הכסו וגורע שאל
גנבה. כך היא הגרסה ברוב הסמכות.
ואיכא מאן דטעמא שטעמא אפי' דאי
גורע שאל הכסו ושאל גנבה היכי
קאמר חון מקונס אשפי' והא דמרי
שגנוג הוא ואסקינא לעיל [א:] דלמי
צריך שאלה לחכם ואמרין לקמן? כס
שדרי שגנוג מותרין כך שצוועת
שגנוג שמוית. אמר ר' הירש"א ז"ל
כתב דאפשר דגרסי' ליה וכי חנן
בתמידי דמי האי גוונא אינו צריך
שאלה היכי צאורם שאם לא מפני כך
אלא היה מדרבנן אכל תעמיד דבריו
ואמר אפ"כ דדעתו היה שאל חסנה
ממנו צריך שאלה והכל תעמיד
מיייר ולפי פירושו ז"ל דכי קאמר חון
מקונס אשפי' משום דליכא חתמי
קאמר שגנוג ביתו ועוד דהוה כעין
דמרי שגנוג אכל הוא ז"ל אומר אפי'
גמלא שגנבה נשאל ומתירמי לו משום
דאין דמינו ולי וכו' ונמי שאל גנבה
גמלא

רוא לרב נחמן ברכי
הוא אמר לו כיביב
ליה נדרא למישראל
אמר ליה נדרת אדה
אדעתא דהבי אין כה
סחורה ופתח פיתח
כל שהיא תפארת לעו
דהבי לא נדרי ושרא
דרבנן אמרי ליה נדרת
דרבנן אמרי ליה נדרת

דלא ליכול: ס"ק [לא] מרי כולא קאמרה. בתמיה: לא עטימס.
ונוקקין לאלישי ישראלי. מירוס פוטמחין בחרטה בין גנדר בין בשבוס
או לא לא נקוט חסלא ואפילו כי נקוט חסלא מוקקין דלא חמיר נקט
אז כבני הוה ואפי' דאמר גאון מאן דלשכטע כספר מורה או
דינא דגמרא דאפילו לשבוסות מוקקיס ופוטמחיס בחרטה ואין כריך
בחרטה ואמר דאין השתא או עבדין קרוב לרבי אפי' עבדין דאמר ונפי
אז החמיר עוד בשבוסות ואמר דלא מוקקין בזה כלל אלא ד
אפי' לאשמו ובגין שלמא דלבורא דנישטא דרמיוני כלל מוקקין
לקמיה (סדרה) ודכ"ש (כ"ה) וכי' שפעאל בר' יוספי ודכניהו לא
הנשאל אל ברגליו ו"ל כחז בסס מרי ייחודא גאון ו"ל שהחמיר
הנשאל לרבי מנאש שחמירין אותם בפסחא ולא בחרטה וכחז עד
מיפרי ביום שמוע בין גנדר בין בשבוסה עד כאן דברי הרב הוה
דבר תמן גופיה פסקי הלכתא דפוטמחיס בחרטה לפי שרז תמן היה
מחמיר על עצמו שלא להיות נותר בחרטה. וי"מ שאותו נדר היה כש

משנחזים אותו חלל אם היא ישרה רק בעיניי גם דרך איל ישר בעיניי והא רתח רב נחמן ונלאו טולד היו שכן דרך הרב להקפיד על חלמי

לא עברינו ירדנא. עדיין לא עברנו את הירדן כשאיננו אומרים מעשה ולא היינו בתחום א"י: כנזכר אפוא. שיש לי חרוץ: אין אלהים כל מומחיו. במחשבותיו אין שכינה חשובה כנגדו: יפירוש אולת. שמשמטה: רב פשע. שפשעיו מרובים: מפני שערבך של

ארץ ישראל הוא. שכתוב בו ערך
 חלק של כל שבט ושבט ולא סתם
 כללם הכי. ולפי שבעשתי ומחצית נוסף
 להם רוב חכמה שער הכפרים
 להכריתן יומת: אין נוקקין. להמיר
 לו נדרו לפי שגדר חמור הוא: חוק
 מקום אפסי הנעים לי. שפסילו נדר
 באלהי ישראל שאין אשתי נהנית
 נוקקין להמיר לו לפי שאמרה מורה
 שמי שנכתב בקדושה יממה על המים
 בידים לעשות שלום בין איש לאחיו
 כל כ"ה הא' (ו) נדר אי נדר:
 באלהי ישראל שהוא נשבע
 לא מרי כולל. שהוא נשבע בלחן
 העולם לא אוכל. אי"ל רב יוסף לא
 מרי כולל לא עשייתו ליה הכי קאמר
 רב יוסף לא מרי כולל קאמרת בודאי
 לא עשייתו מרי שהוא נשבע להמיר לך
 דהיינו עמי שנשבע באלהי ישראל

חברת חנה והעיתקתי מפרוש
רבינו גרשום

דב"ר גרשום

הינחל לרב כהנא. לפי שהיה מפרס
בו רב יוסף נדר הכי אלנא רב יוסף
אמאי קאמר נמי לא מרי כולא:
[כ"ק לא מרי כולא קאמר].
בתמיה קא"ל רב יוסף כדלמך:
איקער רב נתנא. שאל היה יכול
לומר לו דבר שהוא פתח לחסרה:
אמר ליה זיל קליטעך. לביתך הוציל
ושאני יודע לפתוח לך: כל שיה
תפארם לעושיה תפארתם לו מן
האדם. שהא דבר מתקבל מני בני
הבריות הוי תפארת לעושיה והואיל
דאיקער רב נתנא שאין מתקבל עליו
שגדו חמור כ"כ שאינו יכול למצוא לו
פתח לדעתא דהכי והכי נדרי:
והו

תא דהכי א"ל א"ל נחמן א"ל זיל לקילעך נפך רב
פשיה ר"ב אימר אזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם
יה ותפארת לו מן האדם והשתא דאיכף ר"נ אדעתא
פשיה ר"ש ברבי הוה ליה גורא למישרא אתא לקמיהו
אדעתא דהכי אמר אין אדעתא דהכי אין כמה זימני
ותו

אין מקקין: אמר רבא אמר רב נחמן הלכא טוסיין בחדרה ומקקין נמי לכתחלה לאהרי ישראל ולא שנה נקט חפלא בדידה אלא אלא לענין שבעות הדיין לחיות עליה אבל עיקר שבעות בשם שבת הדברות אין לו הפרה עולמית ליתא למילתא כלל הדין הוא מר לגדרים. אבל רבינו האי גאון ז"ל התמיר בנדרים שאל לפתוח בדין חכם חסיד אלא כעין ארעא דא נדרים כלומר בפתח אבל בחדרה לא תרימי מילתא דלית בה תקנותא או מזהו נקט עשיית שלום פ"ה ימלי דמוכחן וזכרין קרוב לדבר אפי' אבל פתח כ"י ההוא דאחא וז"ל ובי ההוא דאחא לקמיה דר"א ויפלא בה ה"ל עבדין. אבל בחדרה בנדרים והואו אומן לשבעות שאל להסיר אותם אפי' בחדה וקאק בהמה הם התמירין כולל בחדרת בעל אל חסידים דבעל ז"ל: נדרם ארעא דכ"י. האי דלא פתח ליה בחדרה אע"פ כ"י בדרב אספסא דלא אחא לקמיה אלא כדי שיפלא לו פתח שהיה דבר מזהו כגון שנדר להעשות זמן ידוע והתענה מקאת אותו זמן ופלי.

דעתא דהכי לא נדרתי וחזר לפני רב נחמן או לפני אחרים ואמר להם פתח זה והתירו לי
בשמטתיה עליו:

(א) גיר עיר נחמן אחר.
(ב) עין חוש' מביה סה.
(ג) לקמן סה: ד' אהח
ס"ב משה א' חמד סה.
(ד) ע"ס א' לקמן סה.
(ה) במדבר ל"ו ו' חגיגה
י"א. ו' ו' סה: א' גיר
יעקב י"א. ו' דף א'
(ז) י"ל דבר סוף וי"א
כר"ש בספיקו, (ח) נעיל
סה: (ט) י"ל: ר"ש סה:
סאה, (י) לקמן סה.
(יא) נעיל סה: (יב) י"ל
סחורה.

תורה אור השלם

1. רָשַׁע כְּגֵבָה אִפּוֹ כֵּל
 יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כֵּל
 מִמּוֹתָיו: תְּהִלָּים י' ד
 2. אֵל תְּהִבֵּל בְּרוּךְ
 לִכְבוֹד בִּי כַּעַם בְּרוּךְ
 שְׂלֵמִים יְעֹזֵר: קִהְלֵת ז' ט
 3. כֵּל עָרוֹם יַעֲשֶׂה
 בְּדַעַת וּבִשְׁלֵי יִפְרֹשׁ
 אֶקֶלֶת: מִשְׁלֵי י' טז
 4. אִישׁ אֵף יִרְהַב מִדּוֹן
 וּבְעַל חֶקֶר בִּי מִשְׁנֵי:
 מִשְׁלֵי י' כב
 5. בִּי גִבֹּר חֲקֵמָה יִסֵּף
 כַּעַם יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף
 כְּבֹאֵב: קִהְלֵת א' יח

הנהגות הב"ח

(א) נח' יוספר יהושע בלד
מפני שערסה: (ב) רש"י
ד"ה חזק מקונס וכו' כ"ט
הא' נדר הק"ד ולא"כ מ"ה
במאי נדרת באלהי ישראל
זהו בלשון נדר:

גליון הש"ס

גם' משתבח ליה רבא
לדג. סעין זה ברכות לח
ע"ל וס"ג:

מוסף רש"י

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones